

DVOJNÁSOBNÁ DRŽITELKA OCENĚNÍ
NEJLEPŠÍ ČESKÁ DETEKTIVKA

**MICHAELA
KLEVISOVÁ**

**SNĚŽNÝ
MĚSÍC**

motto

Sněžný měsíc

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Michaela Klevisová
Sněžný měsíc – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

**MICHAELA
KLEVISOVÁ**

**SNĚŽNÝ
MĚSÍC**

PRAHA 2019

Za cennou pomoc děkuji Simoně Martínkové Rackové

*Všechny postavy v této knize jsou smyšlené
a jejich případná podobnost s existujícími osobami
je náhodná. Stejně tak smyšlená jsou i prostředí,
v nichž se děj odehrává.*

PROLOG

Leden

Tak to tedy udělala.

Pomstila se. Ona, která vždycky přísahala na laskavost a toleranci. Jenže může se člověk ubránit nepříteli pouhou laskavostí? Dnes už o tom pochybovala. A navíc byla docela obyčejně naštvaná.

Pěšinkou ve sněhu, vyšlapanou zvěří, se nechala vést ke kraji lesa. Byla tak světlá noc, že kmeny stromů vrhaly ostré stíny a byly vidět jen nejjasnější hvězdy. Na jehličí se lesklo světlo měsíce. Byl dokonale kulatý. Sněžný úplněk, napadlo ji. Táta jí kdysi vyprávěl, že druhý úplněk roku pojmenovali američtí indiáni Sněžný. Prvnímu říkali Vlčí a třetímu Vraní nebo taky Červí. Táta hltal knížky z Divokého západu a dokázal o Americe vyprávět, jako by v ní strávil kus života, i když ve skutečnosti byl nejdál ve Zlíně.

Marie s ním proseděla u kamen spoustu večerů. Většinou potmě. Stačilo jim, že škvírami mezi kovovými pláty plotny probleskuje oheň. K tátovu vyprávění o indiánech patřily odlesky plamenů tančící na zdi a dřevěné podlaze, teplo od rozpálených kachlů a občasné mámino odkašlání. Co vlastně potmě dělala máma, když táta vyprávěl? Ty zkazky o indiánech ji přece musely nudit, slyšela je tisíckrát. Marii teď zamrzelo, že si mámu vybavuje jen jako tichý teplý stín kdesi v koutě. Vzpomínkám dominoval táta. To on jí postavil ze špalků a trámu kladinu, to on ji naučil rybařit, štípat dříví a naskakovat do vlaku za jízdy. Máma prostě jen byla nablízku.

Tenkrát to nestačilo.

Pěšinka se ztratila a Marie musela přebrodit závěj nafoukaného sněhu. Byl zmrzlý a sypký, šustil pod nohama, odletoval jí od špiček bot a třpytil se ve světle měsíce. Kovové madlo pily ji studilo do dlaně. Prsty měla skoro necitlivé. Měla si vzít rukavice, jenže když odcházela z domu, na takovou trivialitu v návalu emocí nepomyslela.

V půli louky se zastavila. Odsud byl nejhezčí výhled na její domov uprostřed louky ve tvaru podkovy. Tři hospodářské budovy a chalupa. Každé stavení chránily dva vysoké jasany; zasadil je její děda jako živé hromosvody.

Jak si někdo může myslet, že ji odsud dokáže vyštípat? Na peníze ji tedy rozhodně nenaláká. Nikdy pro ni nic zvláštního neznamenal. Buď byly, nebo nebyly a ona se podle toho vždycky dokázala zařídit. Svou finanční situaci přijímala smířeně jako střídání ročních období. Když v sedmatřiceti zůstala sama se třemi dospívajícími dětmi – vlastní dcerou a manželovými dvojčaty –, naučila se žít hodně skromně. Zvládla to a děti dospěly, aniž by jim cokoli chybělo.

Od nikoho nic nepotřebovala.

Ivan Hanák si dlouho myslel, že stačí postupně zvyšovat nabídku, a Marie nakonec podepíše kupní smlouvu. Už skoupil snad půlku údolí pod její chalupou, staré dřevěnice nechal strhnout a na jejich místě postavit nové, a ty teď pronajímal. Tu její prý chce pro sebe. Je kouzelná, jiná, výjimečná. Vdechl by tomu místu nový život, vemlouval se. Vždyť jí chalupa padá na hlavu. A vůbec, Marie stejně už brzy bude muset odejít k dceři dolů do vsi. Samotná stará ženská nemůže žít v kopcích. K doktorovi daleko, na nákup taky. Kolik zim tu ještě dokáže přečkat?

„Jenom divný lidi si libujou v samotě,“ řekl, když ho vyvedlo z míry její odmítnutí.

Zkoušel se dokonce i spolčit s Valerií; dcera připustila, že by měla raději peníze než dům a pozemky po předcích. Jistě, ráda vezme matku k sobě do domečku u hlavní silnice, pověděla mu prý, už mockrát jí to nabízela... Což nebyla pravda, mluvily o tom spolu jen jednou

před pár lety, když měla Marie vyvrtnutý kotník, a i tehdy odmítla. Nedávno s tím za ní Valerie přišla podruhé, mluvila o stáří a pomoci, ale oči se jí leskly dychtivostí.

Marie poslala dceru do háje stejně jako Hanáka. A zcela vážně začala uvažovat o tom, že dům přepíše na nevlastního syna, protože ten chalupu miluje a nikdy by ji neprodal. Promluví s ním o tom.

Ze všeho nejvíc ji popouzelo slovo *stará*. To přece není; ještě ne. Nepotřebuje mít nikoho za zadkem. Manžel tu s ní nežije už tak dlouho, že snad neexistuje nic, co by nezvládla. Dobře, třeba už nemá sílu očesat všechny jabloně v sadu a ovcí se taky zbavila, ale trávu jí poseká souseď, s cirkulárkou si poradí sama a starou ladu nivu i sněžný skútr ještě urídí. Rodiče i prarodiče tu přežili i bez těchhle vymožeností a ani jeden z nich neopustil kopce jinak než nohama napřed.

I kdyby jí Hanák za dům nabídl dvojnásobnou cenu, neodejde.

A výhrůžky?

Povytáhla jeden koutek úst a tiše si odfrkla. To, co dnes udělala, je snad jasná odpověď. Marie Mertová nepatřila k lidem, kteří se sesypou, když na ně zadupete. Právě naopak. Po zlém s ní ještě nikdo nic nepořídil.

*

O několik minut později si na schodech na verandu oklepala sněh z bot. Uvnitř na podlahu z širokých fošen svítil měsíc. Opřela pilu o stěnu, a jakmile necítila v ruce její tíhu, trochu se uvolnila; teď si klidně může namlouvat, že se nic nestalo. Pověsila vaťák na háček a vstoupila do příjemně vytopeného pokoje. Než odsud odešla, pořádně naložila kamna a škvírami v opotřebované rezavé plotně dosud probleskovala oranžová záře uhlíků. Byla to pořád ta kamna, u kterých sedávali s tátou. Marie usoudila, že zatím ani nemusí rozsvěcet. Tohle ji taky naučil otec: jen málokdy je třeba vidět do všech koutů.

Přihodila pár polen. A když zavírala dvířka kamen, najednou se nedokázala pořádně nadechnout. Plánovat pomstu je jedna věc, vzít pilu do ruky je věc druhá. Už jednou to nevyšlo. Tentokrát snad vybrala správné místo. Ale nemohl ji někdo vidět? Nemohla ji zachytit fotopast? Ochránci přírody je po lese rozmisťují, aby sledovali pohyb vlků a rysů, dřevaři s jejich pomocí hlídají vytěžené dřevo. Myslivci se díky nim dozvědí, jaká zvířata se kde potulují...

Ale na místě, odkud se teď vrací, žádná fotopast není.

Přece by o ní věděla. Něčeho by si všimla.

Tep se jí trochu zklidnil. Tuhle oblast zná líp než kdokoli jiný. Její chodidla si pamatují každý krok po každé pěšině, každý kořen, kámen, potůček, padlý strom, terénní vlnu. Poznala by, že někdo navrtal dřevo, aby do dutiny ukryl fotopast, neušlo by jí, kdyby na některém kmeni přibyla vyboulenina z balzové kůry. Neunikly by jí stopy ve sněhu vedoucí do míst, kam normálně nikdo nechodí. Je tu ve výhodě, protože je doma. Tady se nemusí ničeho bát.

Tady si může dělat, co chce.

*

Potmě se svlékla, zavřela se ve sprchovém koutu a nastavila obličej proudům teplé vody. Byla tak prochladlá, že skoro necítila prsty na nohou. Pod vodou bolely. Ale teplo jí pomalu prostupovalo kůží, prohřívalo ji uvnitř. Zavřela oči. Tohle potřebovala: všechno to ze sebe smýt.

Chvíli jen stála a představovala si, že vystoupila ze svého těla a dívá se na sebe z výšky. Vidí temeno své hlavy, šediny u kořínků, oblaka páry, oprýskanou omítku. Pak vylétne oknem ven a pozoruje svůj dům uprostřed bílých nedotčených luk. „Tady nás nemůže rušit nikdo jiný než my sami,“ říkával spokojeně táta a měl pravdu. Představovala si to absolutní ticho. Rampouchy na okapech. Temně modré nebe, protože tady v horách díky sněhu

v zimě nebývá úplná tma. Bezpečnou hradbu lesa; desítky hektarů svého vlastního lesa, uprostřed kterého je dům usazený jako v měkém hnízdě.

Lidi jsou daleko. A dokud jsou lidi daleko, je všechno v pořádku.

Tohle jí vždycky pomohlo. Když vyšla ze sprchy, byla už naprosto klidná. Přímou do okna silně zářil úplněk. Marie nakreslila prstem na zapařeném zrcadlo rozesmátý obličej, oblékla se, rozsvítila v kuchyni a uvařila si heřmánkový čaj. Může to být večer jako kterýkoli jiný..., když si nepřipustí pochybnosti. Mohla by jí s tím pomoci televize? Místnost naplnily hlasy herců. Možná u filmu usnula, nebyla si jistá. A pak se to ozvalo.

Tři údery, rázné a odměřené. Připadalo jí, že znějí z půdy. Kuny? Nebo se dovnitř nějak dostal pták?

Strnula. Vypnula televizi. Poslouchala. Kromě praskání dřeva v kamnech a tikání hodin neslyšela nic. A pak sebou trhla. Buch, buch, buch. Na sklo. Na okno ve štítu. Takhle pravidelné zvuky těžko způsobí zvíře.

Kdo jí uprostřed noci tluč na okno? Proč v podkroví? Je snad v domě, nebo si přistavil žebřík a bouchá na ni zvenku? Z hrudi se jí šířila horká vlna paniky. Zhluboka se nadechla. Mysli logicky. Jsi doma. Doma. Tady se nemáš čeho bát.

Buch, buch, buch.

Proč by někdo bouchal uvnitř? Co by v jejím domě dělal? Ty rány se určitě ozývají zvenku. Může to být Hanák? S tím pomyšlením se trochu uklidnila – pochopitelně, kdo jiný? Za celých pětadesát let, které prožila v tomto domě, se sem nikdo nevloupal. Marie se až donedávna ani nezamykala, jen na noc zastrčila petlici. Takže se zdálo logické, že ten, kdo teď tluč na okno jejího domu, ji chce jenom postrašit, neublíží jí. Možná ji viděl? Sledoval ji? Mstí se jí takhle? Anebo ani neví, co provedla, a je to jen další ze zoufalých pokusů vystrnadit ji odsud?

Odložila šálek, sklonila se ke kamnům a ze škvíry mezi uhlákem

a stěnou vytáhla sekeru. To, že je připravená, ještě neznamená, že se bojí.

Oběma rukama pevně sevřela topůrko a vyšla na prosklenou verandu. Jestli si vzal ze stodoly žebřík a teď na něm stojí, možná by stačilo vši silou kopnout... Nikdo by se jí nemohl divit. Viděla ve tmě člověka, který se jí pokoušel vniknout do podkrovní – co asi tak měla udělat? Jenom se bránila! Možná si s sebou Hanák někoho přivedl... nebo na žebříku stojí někdo, koho si na tuhle akci najal..., ale to nehraje roli. Marie byla rozhodnutá ukázat, že se nebojí. Ať je tam venku kdokoli, poví mu, aby se od ní držel co nejdál. Co si myslel? Že jí bude bouchat na okno a ona se bude vyplašeně krčit uvnitř? Že snad ze strachu prodá dům?

Teď už se vůbec nebála, ovládal ji vztek.

Rázně stiskla kliku a vyšla ven. Nikde nikdo. Chvilí stála a poslouchala. Pak za sebou zamkla dveře a klíč si strčila do kapsy. Obejde dům. Zhluboka se nadechla a s napřaženou sekerou vykročila do mrazivé noci.

*

O den později

Byl úplně jiný než ona. Nemělo to budoucnost.

Přesto – nebo právě proto – ji Oliver přitahoval. Jeho potetované paže se naprosto lišily od otcových vymydlených rukou s dokonale ostříhanými nehty a jeho způsoby se vymykaly všemu, co Dominiku Hanákovou táta učil o etiketě. Olivera ani nenapadlo pomoci jí do bundy nebo jí otevřít dveře, zato neváhal pohrozit chlápce, který do ní ve frontě v Penny Marketu nechtěně strčil nákupním vozíkem, že ho zabije.

Když se dnes ráno v tom supermarketu potkali, pozval ji na běžky.

Souhlasila a tvářila se, že je totálně nad věcí, ale když přišla domů, musela si ve svém pokoji na chvíli lehnout na podlahu a zavřít oči, natolik se cítila vykořeněná a rozechvělá, natolik byla najednou slabá, s koleny změkklými trémou a dechem zkráceným očekáváním. Pak ji vyzvedl a teď jsou tady, u staré chalupy kousek pod hřebenem Javorníků, po kolena ve sněhu. Nebe tmavne a oni jen matně tuší, kudy vede sjízdná cesta dolů.

Kdyby otec věděl, kde Dominika je a s kým, zbláznil by se...

Vytáhla z batůžku oplatku, rozbalila ji a ukousla si; tatranka byla zmrzlá a chutnala jako kus překližky. Dominika tiše vzdychla. Od chvíle, kdy se začala s Oliverem vídat, ji už mockrát napadlo, že to nedopadne dobře. Nepředstavovala si nic konkrétního, rozhodně ne to, že se s ním v mrazu ztratí na horském hřebeni. Byl to prostě jen takový divný pocit.

„Pojď sem.“ Oliver vyhlédl ze stodoly. „Nefouká tu. A jsou tu fakt poklady, mrkni! Stará Jawa třistapadesátka z šedesátých let. Říkalo se jí Nanuk. Veterán jako prase. To je věčná škoda, mít to takhle ve stodole. Je tady vlhko, mašině to škodí. Kdyby se dala do kupy, mohla by se prodat za slušnou cenu.“

Dominika Hanáková si odepnula běžky a brodila se vysokým sněhem za ním. Snažila se našlapovat do Oliverových stop, ale závěš se bortila a sněh jí padal do bot. Tiše zaklela. Nějaká smradlavá motorka jí byla úplně ukradená. Nesnášela staré věci, hlavně jejich pach, v tom byla po mámě. Tohle byly přesně ty chvíle, kdy jí bylo jasné, že máma – která všechno ví a před tátou mlčí – má fakt pravdu: Oliver není kluk pro ni. Ale nechtěla si to připouštět. Táta po ní chce, aby si neustále rozšiřovala obzory, a to přece s Oliverem nepochybně dělá. Nebýt tohohle kluka, nevěděla by zhora nic o autech, motorkách, motorech, horských kolech, hokeji, bojových uměních, bojových psech, odemykání zámků, ke kterým nemá klíč..., tedy ne že by cokoli z toho vědět potřebovala.

Byla jí zima. Neměla souhlasit s tím, že sjedou z hřebenovky na stopu vedoucí šikmo z kopce. Ta se brzy odklonila jinam, než potřebovali, a nebyla dobře projetá. Razili si tedy cestu umrzlým prašanem; první Oliver a za ním ona. Celou noc hustě sněžilo a tahle cesta byla mnohem namáhavější, než kdyby pokračovali po stopě vyjeté běžkaři. Dostali se do míst, která ani jeden z nich neznal, stopa zmizela pod závěsemi, a tak se prostě drželi úzkého průseku svažujícího se šikmo do údolí. Oliver trval na tom, že je to správný směr. Narodil se v tomhle kraji, tak to snad musí vědět.

Dominika vytáhla z kapsy mobil, aby zkontrolovala čas. Za chvíli se začne šerit. Nebýt Oliverových pitomých nápadů, už by seděli v šenku v údolí a dávali si svařák. Když zaklepali na dveře chalupy, aby se zeptali na nejkratší cestu dolů, nečekala, že se tu na tak dlouho zaseknou. Nikdo neotevřel a Oliver bouchal čím dál hlasitěji, dokonce vzal za kliku, ale bylo zamčeno. V jedné místnosti se svítilo a on nahlédl dovnitř a prohlásil, že tam nikdo není. Pak se rozhodl šmejdit ve stodole. Signál tu byl slabý, a až zase vjedou do lesa, může se úplně ztratit. Představila si, jak si při sjezdu potmě vyvrtne kotník, zůstane ležet v závěších a ani si nebude moct přivolat pomoc. Oliver ji tam bude muset nechat a sjet do vesnice pro skútr. Ještě nikdy nebyla potmě hluboko v lese úplně sama. Takže si opět rozšíří obzory.

„Měli bysme vypadnout,“ řekla a rozhlédla se. Vlastně to bylo hezké místo. Dřevěnice stála na samotě uprostřed louky. Směrem k severu se otevíral výhled na hřeben Vsetínských vrchů.

Nedokázala si ho ale užít, protože teď už vážně mrzla. Zábly ji palce u nohou. Světlo se vytrácelo a zasněžená krajina dostávala šedavý nádech. Ze stodoly se ozývalo šramocení, jako by tam Oliver něco hledal. Váhavě vstoupila. Vzduch voněl dřevem. Škvírami mezi prkny profukoval vítr, přesto tu bylo o trochu příjemněji než venku. Oliver stál v rohu stodoly a u ucha měl telefon.

„Komu voláš?“

Otočil se k ní. „To máš jedno. Stejně mi to nebere.“

Na hlavě měl staromódní bílou helmu. Schoval telefon do kapsy a široce se usmál. „Sleduj tu helmu. Tě se říká kokoska. Chápeš, že v tomhle někdo jezdil na motorce? Já se poseru!“

„Není ti trapné prolézat jim věci? Klidně můžou být doma. Vevnitř se svítí.“

„Klepali jsme, ne? A nikdo nevylezl. Je zamčeno. A vidíš snad ve sněhu stopy? Jsou pryč, asi chalupáři, odjeli nejspíš ještě před tou vánicí... Hele, co kdybych si tu helmu vzal? Je zasviněná pavučinama, nikdo tu o ni nestojí.“ Oliver se po ní ohlédl, a když nesouhlasně našpulila rty, rozesmál se. „Vzorňačko!“

Popošel o pár kroků hlouběji do stodoly, otevřel oprýskanou kredenc a šmátral v ní. Hvízdal. „Hele. Pojď se podívat. Další poklady. Mra-ky retro hraček. Třeba tenhle autobus, zírej. Když máti prodává baráky, staré hračky si vždycky odnese. Dají se přes internet střílet za balík.“ Ukázal jí hračku na dálkové ovládání. „Zajímalo by mě, jestli funguje.“

„Ježíši!“ Otráveně pohlédla ke stropu stodoly. Trámy byly oblepené vlaštovčími hnízdy. Uvažovala, co bude vyprávět otci, až se jí zeptá, co dělala odpoledne. Řekla mu, že pojede na běžkách po stopě podél silnice do Karolinky a zase zpátky – ta stopa je nejfrekventovanější v okolí a za tmy bývá osvětlená. Otec nemá čas ji kontrolovat, nemá šanci zjistit, že tamtudy nejela. Pousmála se a lelkování v zatuchlé stodole jí rázem připadalo o něco dobrodružnější.

Ohlédla se na zářící okno domu. „Tobě fakt nepřijde divné, že se tam svítí?“

„Třeba je to opatření proti zlodějům.“ Ušklíbl se a významně potřásl v ruce helmu kokosku. „Ale na mě nezabírá.“

„Podle mě jsou doma. Možná tam bydlí někdo, kdo nestojí o návštěvy. Samotář nebo blázen, chápeš? Teď se odněkud dívá, jak tady šmejdíme, a za chvíli přijde a...“

„Zavře nás do chlívků, vykrmí a sežere.“ Zasmál se. „Klídek, kotě. Když někdo vyleze, tak prostě povíme, že jsme se chtěli na chvíli schovat před větrem. OK?“

„OK.“ Přejížděla pohledem po stěnách. V povlávajících pavučinách se držel prach a v koutech už se shlukovala tma. Ve špalku byla zatátá sekera. V jednom rohu hromada polen a cirkulárka, ve druhém hrábě, lopaty, rýče a zrezivělé krumpáče. Několik nůží u protější stěny přetékalo novinami a časopisy. Všude se válela letitá vědra, necky, máselnice, loukoťová kola. Na hřebících trčících z trámů visely zpuchřelé koňské postroje, řetězy, rezavé podkovy a spousta nástrojů, které Dominika nedokázala pojmenovat.

„Co je támhleto?“ ukázala na velký stroj na protější straně stodoly. Byl vyšší než ona. Na oprýskaných dřevěných bočnicích měl stále rozluštitelný nápis F. WICHTERLE, PROSTĚJOV.

„Mlátička. Tipnul bych, že tak sto let stará. Možná i víc. Taký má svoji cenu,“ dodal znaleckým tónem. Přistoupil ke stroji a přejel konečky prstů po nápisu. Pak vzal do ruky kokosku, pohladil její kostkovaný proužek a s povzdechem ji pověsil zpátky na trám. „OK. Tohle tady nechám, ať nemáš kecy. Valíme?“

„Valíme.“ Když Dominiku míjel, vzal ji kolem pasu, přitáhl ji k sobě a otřel se tváří o její. Měl ledovou kůži a poškrábal ji strništěm, ale i tenhle zběžný dotek stačil, aby jí ve vteřině bylo horko. Je úplně jedno, že z něj nikdy nebude inženýr ani magistr a že, jak tvrdí, za celý život přečetl jednu knihu; její tělo ví, že si vybrala správně. Vybavila si, jak se jí nedávno matka zeptala „Ty víš, kdo je jeho táta?“, protože Oliver žil jenom s mámou a jeho otce ve vsi nikdy nikdo neviděl, a ona s požitkem odpověděla: „Prásknul do bot, ještě než se Oliver narodil. Ale žádná škoda, máti mu vyprávěla, že byl denně v lihu.“ A než máma stačila spustit kázání, dodala: „Mně jsou jeho rodiče ukradený, mě zajímá on.“

Za pár měsíců jí bude osmnáct. Už navždycky o sobě bude roz-

hodovat sama. Konečně.

Byla ráda, že vyšli ven. Bylo zataženo, ale podle slábnoucího světla poznala, že slunce už zapadlo. Z nebe se tu a tam snesla sněhová vločka. Dominika si připnula běžky. „Měli bychom sebou hodit.“

Neodpověděl. Díval se na dřevěný přístřešek vedle domu. „Sleduj. Tamhle stojí skútr. Kdyby přece jenom byli doma, mohli by nás hodit dolů a pro běžky se vrátíme zítra. Ještě jednou zaklepu, oukej? Zeptám se na tu motorku. A na helmu. Kdyby ji chtěli střelit...“

Kývla. Soumrak padal rychle a zasněžená krajina se zbarvovala do modrošeda. Žlutý obdélník okna byl čím dál výraznější. Za světla se po svých dolů nedostanou. Pohlédla na otevřená vrata přístřešku vedle domu. Noční víchř do něj nafoukal špičaté závěje a skútr byl téměř do poloviny kapoty zasypaný navátým sněhem.

Oliver udělal krok k domu, ale vzápětí se k Dominice otočil, rozpráhl ruce a šibalsky se usmál. „Tak teď pravdu, jo? Tohle je barák moje babičky. Zavedl jsem tě sem naschvál. Chtěl jsem ti udělat trochu bojovku.“

„Cože?“

„Chtěl jsem si od babičky půjčit skútr a svézt tě dolů. Jako překvápko. Dobrý nápad, ne?“

„Jo. Až na to, že tvoje babička není doma.“

„Asi přespala u Rozinky. To je její kámoška.“ Pokrčil rameny.

„Proč jsi teda prolézal tu stodolu? Musíš vědět, co tu babička má, ne?“

Široce se usmál. „Hledal jsem klíče od baráku. Babča jedny vždycky schovává ve stodole... v plechovce nebo na trámu..., ale schovky mění, takže smůla. Kdybych je našel, bylo by to v suchu. Klíčky od skútru visí vždycky na háčku na verandě. To bys zírала, co? Kdyby sis myslela, že lezu do cizího baráku!“

„To jo.“ Usmála se, ale byla čím dál nervóznější. Měli by jet. „Z té

stodoly jsi volal babičce?“

„No jasně že jo. Ale když to babča nevzala, řekl jsem si, že ti tu bojovku ještě o trochu protáhnu.“ Vrátil se k ní a přitiskl jí studené rty na tvář. „Copak? Chytlas nerva, že jsme se ztratili?“

„Vůbec ne.“ Předstírala, že je nad věcí. „Ale teď už bychom fakt měli padat, Oli. Nechci jet dolů za tmy. Můžeme se tu stavit jindy.“

A vtom jí to došlo. Dům Oliverovy babičky je ten, který by otec tolik chtěl koupit! Pořád o něm vyprávěl a mámu tam několikrát vzal na výlet, ale Dominika s nimi nechtěla. Ukazoval jí ho tedy aspoň na mapě a vztekal se, že majitelka nechce o prodeji ani slyšet, i když už několikrát navýšil nabídku. Líbilo by se mu mít takhle vysoko v kopcích penzion, a ještě bombastičtější by bylo, kdyby se na to místo přestěhovali a barák pronajímali – jako by nestačilo už to, že se přesunuli ze Zlína do téhle díry. Ale Dominika s matkou se zatím nevzrušovaly. Byly to jenom řeči. Ta chalupa stejně není na prodej a táta má tolik plánů, že snad ani nemůže všechny dotáhnout do konce. „Jsem vizionář,“ tvrdí o sobě, ale máma to vidí realističtěji: „Je mluvka.“ Pochopitelně to říká, jen když má jistotu, že ji táta neslyší.

„Zkusím jí ještě jednou zavolat.“ Vytáhl z kapsy telefon. Když teď stáli před domem, uslyšeli, jak se zevnitř slabě ozývá vyzvánění. Nikdo to nevzal.

„Asi zapoměla telefon doma,“ řekla Dominika.

„To je divné.“ Oliver vykročil k domu po pěšině, kterou předtím ve sněhu sami vyšlapali. „Ještě jednou zaklepu.“

Najednou z pěšiny vybočil a brodil se závějí podél domu. V jednom místě zapadl až po kolena.

„Co blbneš?“

„Jenom obejdu barák. Počkej, kde jsi. Něco jsem tam vzadu zahlídl.“

Připadalo jí, že znervózněl. „Co jako?“

Slyšela křupání sněhu. Pak ticho. „Nechod sem.“

„Proč ne?“

Neodpovídal. Stál zády k ní u rohu domu a nehýbal se.

„Oli?“

Pořád se neotáčel. Jako by zkameněl. Už to trvalo moc dlouho. „Co je?“ vyjekla a zamířila za ním. „Co tam vidíš? Řekni něco!“ Zastyděla se, že to vyznělo tak vystrašeně.

Konečně se k ní obrátil. I v soumraku poznala, že se jeho výraz změnil. Jako by měl najednou temnější oči. „Babča,“ pronesl úplně cizím hlasem. „Leží tady. Řek bych, že je po ní.“

Srpen

Už zase?

Tereza stála nad zničenými sazenicemi stromků. Vztekla, zoufalá, bezmocná. Břízky a jeřáby byly buď zlomené, nebo se válely v trávě s přervanými kořeny. Opodál leželo drátěné pletivo, kterým Tereza se Stelou na jaře sazenice pečlivě oplotily. Stalo se to už třetí rok po sobě. Předloni Tereza usoudila, že na její louce řádila zvěř, loni si nebyla jistá..., ale letos už s dcerou pletivo připevnilo ke kůlům opravdu pevně a důmyslně. Tohle neudělalo zvíře. Někdo si hodně nepřeje, aby tu vyrostl březový remízek. Kdo má tu drzost určovat, co smí, nebo nesmí růst na pozemku, který mu nepatří? O co mu vlastně jde?

Tereza přidřepa k jedné z vyrvaných břízek, pokusila se ji vrátit na místo a upěchovat okolo ní vyprahlou půdu, ale tušila, že už ji nezachrání. Vandal tu zřejmě řádl už před několika dny – Tereza sem nechodila zase tak často. Stromky měly zaschlé kořeny a zvadlé listy. Do očí jí vyhrkly slzy.

Takže ani tohle tu po nich nezůstane.

Rozhlédla se a pohled jí padl na vrbu, kterou si Stela vypěstovala z velikonoční pomlázky. Stromek rychle rostl a v předchozích letech řádění neznámého vandala unikl. Teď ale byl... poloviční?

Napřímila se tak prudce, až se jí zatočila hlava a před očima jí zajiskřilo. Rozběhla se k vrbě. Stromek někdo pečlivě zkrátil zahradnickými nůžkami, takže teď sahal Tereze jen do pasu. Ve vysoké trávě se válely odstřižené pruty.

„Do hajzlu!“ vykřikla a její hlas se odrazil od hradby lesa. Neměla by si to tolik brát, už je to přece jedno, ale stejně se třásla vzteky. Tak ráda by zjistila, kdo za tím vězí! Už jen z principu.

Měla by se uklidnit. Je to jenom další znamení, že sem nepatří. Další důvod, proč dům prodat. Nemá smysl ubírat si síly tímhle předem prohraným bojem; pozemek nemůže oplotit tak, aby se na něj nikdo nedostal, ani tu čtyřiaadvacet hodin denně držet stráž.

Někdo se cítí být pánem její louky, a kdyby tu dál žila, nejspíš by jí nikdy nepřestal škodit. A možná by časem zašel ještě dál.

Musí se odpoutat. Od všeho. Sbalit se a jít.

A že tu po nich nezůstane ani březový hájek?

Záleží na tom, sakra?

Napřímila se, otřela si slzy a s rukama založenýma na hrudi vykročila zpátky k domu. Na fňukání nemá čas, za čtvrt hodiny přijede na prohlídku další zájemkyně.

*

Už to skoro ani nebolelo.

Po dvou měsících už byla Tereza zvyklá vodit zájemce po zahradě a domě a pořád dokola odpovídat na tytéž otázky. Všechno to citlivé a rozjitřené, co ji zpočátku v nitru pálilo jako čerstvá rána, se časem upokojilo a skrylo pod strupem. Myslela si, že tuhle prohru nikdy nestráví, ale mýlila se. Člověk si zvykne na všechno.

I na vědomí, že se vzdává splněného snu.

Lidí nechodilo moc, protože schválně nasadila cenu svého domu tak vysoko, aby byl téměř neprodejný. Realitní agentka začínala být netrpělivá, ale Tereza měla jasno: nesleví.

Dnešní zájemkyně byla přibližně stejně stará jako ona a působila neokázale... a nemajetně. Přijela ořískaným starým sedanem, ze kterého v lese na dřevařské točně přesedla do Terezina teréňáku.

Oříškově hnědé vlasy měla stažené do nedbalého culíku obyčejnou gumičkou a z nohavic ošoupaných džín se jí odlupovaly cákance bahna; nejspíš si prohlídkou jenom zpestřila výlet do hor. Pomazala se s kočkou i psem a na rozdíl od většiny předchozích zájemců se nepozastavila nad dvorkem plným slepičinců. Terezu napadlo, že nějak takhle si vlastně novou majitelku svého domu představovala.

„Přišla jenom očumovat,“ pošeptala jí realitačka. „Já už tyhle typy poznám.“

Žena právě seděla na lavičce vedle zápraží a dlouze se dívala na ovce na svažité pastvině.

„Můžu chvíli posedět? Potřebuju si představit, že tady bydlím,“ objasnila a uvelebila se pohodlněji. „Donesla byste mi sklenici vody?“

„Určitě.“ Tereza zašla do domu. Chápala, že lidi zajímá, co tu budou pít. Voda ze studny byla výborná, ale v létě už několikrát téměř vyschla, v budoucnu bude asi třeba kopat hlouběji. Tereza to donedávna zájemcům otevřeně přiznávala, ale realitní agentka jí to zakázala.

„Nemusejí vědět všechno,“ pokárala ji.

Když Tereza se sklenicí ledové vody vyšla na zápraží, realitačka stála s tváří obrácenou ke slunci a zájemkyně o dům právě vzala mezi palec a ukazováček list šípkové růže a jemně ho promnula. Bylo to tak něžné a zároveň majetnické gesto, že Tereza pocítila nevoli. Nechtěla, aby nějaká cizí ženská sahala na její šípkovou růži.

Což bylo absurdní vzhledem k tomu, že nabízela dům k prodeji.

„Takže tu bydlíte trvale?“

„Ano.“

„Jak dlouho?“

„Pět a půl roku.“

„Hm.“ Žena vstala, otočila se k domu a začala si zblízka prohlížet letité trámy. „Červotoč v tom není?“

„Je to ošetřené,“ odpověděla Tereza. „Ten dům je přes sto let

starý, ale starali jsme se o něj dobře. A majitelé před námi taky.“

„A proč se ho teda zbavujete?“

Na tohle se ptali všichni. Tereza nechápala, proč je to pro lidi tak důležité. Přece se jim roubenka buď líbí, nebo nelíbí. Jakou roli v tom můžou hrát její důvody? Když tenhle dům kupovala, bylo jí úplně jedno, proč se ho majitelé zbavují, ani se na to nezeptala. Podstatné bylo, že se zamilovala. Přišla sem, nadechla se a během vteřiny věděla, že je to ono. Viděla se, jak sedí na svahu nad domem a vysokou trávou k ní běží dcera. Nic zvnějšku nemohlo vstoupit mezi ni a její pocity.

„Já ho vlastně vůbec prodat nechci,“ odpověděla popravdě.

Žena povytáhla obočí. „Ne? Tak proč jsem tady?“

„Nechci ho prodat, ale musím,“ vysvětlila rychle Tereza a podívala se na realitní agentku. Valerie se tvářila nesouhlasně jako vždycky, když na tohle téma došlo. Ale Tereza chtěla být k lidem upřímná. Žádala za svou nemovitost hodně peněz. Až příliš mnoho. Tuhle prohru si před sebou dokáže ospravedlnit jen v případě, že na ní vydělá. A nadto věřila, že když zájemcům vysvětlí, jak na svém domě lpí, bude pro ně nemovitost o to atraktivnější. Příběh navýší cenu.

„Musíte?“ Žena se zatvářila nedůvěřivě.

„Víte, pro mě je tohle všechno, co se tady děje, strašně těžké,“ přiznala Tereza. Pokolikáté už svůj příběh opakuje? „Tenhle dům je můj splněný sen. Vždycky jsem chtěla roubenku na samotě v kopcích. Než jsme to tu s manželem objevili, třikrát jsme se stěhovali, ale mně to nikde nevyhovovalo. Až tady. Nemáme sousedy, takže nám nikdo do ničeho nemluví – tedy většinou,“ vzpomněla si na louku, ale to si nechá pro sebe. „Nikdo nás neruší. Mohla jsem tu chovat spoustu zvířat a nikomu to nevadilo. Měla jsem koně, osly, kozy...“

„Proč už je nemáte?“

„Protože jsem byla na všechno sama,“ odpověděla tiše. „Manžel se koní a oslů bál. Později už měl strach i z kozla, protože ho potkal.

Nechtěl se o zvířata starat. Když jsem byla nemocná, s osmatřicítkou horečkou jsem tahala na pastviny kýble vody, jenže byl takový mráz, že hned zamrzly... Víte, tohle všechno byl hlavně můj nápad. Manžel do toho se mnou šel, protože věděl, že tu stejně moc nebude.“

Žena tázavě naklonila hlavu, ale neřekla nic.

„Jezdí s kamionem,“ dodala Tereza. „Věčně je pryč. Žiju tu vlastně sama s dcerou. Když mi dojde dřevo, musím si ho naštipat, když neodhrnu sníh, nedostanu se k silnici...“

„Takže proto prodáváte?“

„Ano. I proto.“ Rozhodla se letos v zimě, když se dozvěděla, že její nejbližší sousedka Marie, stará paní, která žila sama, před chalupou uklouzla, uhodila se do hlavy a umrzla. Tereza si najednou úplně živě představila, jak tu za nějakých čtyřicet let bydlí opuštěná jako poustevnice. Ta vize ji vyděsila. Kde bude Tomáš? Kde Stela? Nejspíš odejdou, nebudou tu s ní chtít žít... V tu chvíli věděla, že by měla dům prodat. Přecenila své síly. Přecenila síly své rodiny.

Ale o tom také nebude mluvit.

„Prodávám hlavně kvůli zdraví,“ řekla rychle ženě, která se na ni vyčkávací dívala. „Mám špatné kyčle... už od dětství, dlouho to bylo dobré, ale tou dřinou tady se to začalo zase ozývat. Nezastanu už tolik práce okolo domu jako dřív... neměla bych ty kyčle zatěžovat... a prý se to může zhoršovat. Vlastně se snažím vyřešit problém, ještě než nastane. Holka je tu šťastná, ale je jí devět a říkám si, že až přijde do puberty, bude si tu připadat ztracená...“

„V kopcích kolem přece žije spousta dětí,“ namítla žena. „A v dnešní době děcka stejně pořád jenom zírají do mobilu. Je jedno, jestli přitom dřepí v budce u autobusové zastávky, nebo tady v lese.“

„Jasně. To jo.“ Tereza znejistěla. Najednou ji přepadl pocit, že dělá obrovskou chybu. Vůbec poprvé byl takhle silný a jednoznačný. Všechno je špatně. Neměla dát dům do realitky. Měla ještě vydržet. Není tu sama. Má svou rodinu. A je jí tu fajn.

Prošla se ženou celý dům, stodolu, půdu. Nedokázala se soustředit, několikrát neodpověděla na otázku. Valerie Mertová jim kráčela v patách, moc nemluvila a tvářila se skepticky. Dnes se vůbec nesnažila. Tereza už si všimla, že se realitní agentka chová mnohem profesionálněji k zájemcům, kteří přijedou terénním autem za dva miliony a v naleštěných botách se opatrně vyhýbají blátu a hnoji. Jistě ji k tomu vede zkušenost, ale Tereza se přesto snažila se všemi jednat stejně.

„Tak, a teď už jste viděla opravdu všechno,“ prohlásila, když vyšly z garáže, kterou si Tomáš předělal na truhlářskou dílnu a ve volných dnech si v ní přivydělával výrobou budek pro ptáky a veverky. „Chcete se ještě na něco zeptat?“

Žena zavrtěla hlavou, udělala několik kroků do zahrady, a když vyšla ze stínu domu, otočila se a prohlížela si ho. Tereza si uvědomila, že při této prohlídce – snad vůbec poprvé – nepadla otázka: „A to se tu sama s dítětem nebojíte?“

Tuhle zájemkyni zjevně ani nenapadlo, že by se tu někdo mohl bát.

Koupí to, napadlo Terezu, a místo radosti a úlevy, že se všechno vyřešilo, pocítila paniku. Poprvé si uvědomila, že si celou dobu možná jenom hraje. Prodává naschvál draze. Může tak Tomášovi, rodičům i sama sobě namlouvat, že se snaží najít východisko, a přitom zůstává v bezpečí. Vypadá odvážná, rázná, praktická, statečná. Jenže si je téměř jistá, že se vážný zájemce nenajde. Dokonce dělá všechno pro to, aby lidi odradila: vozí je do kopce ve svém džípu s rozbitými tlumiči po cestě plné výmolů schválně tak rychle, až sténají, a otevřeně jim přiznává, že o cestu se majitel téhle části lesa vůbec nestará...

„A co bude s ovečkama, až se odstěhujete?“ vytrhla ji žena z přemýšlení. Clonila si oči dlaní a dlouze se dívala na stádo na pastvině. Opravdu se chovala jinak než ostatní. Na osud zvířat se Terezy ještě nikdo nezeptal.

Ona však nedokázala odpovědět. Tuhle otázku si kladla večer co večer, když se dívala, jak ovce poklidně spásají travu a mrskají ocásky. Co s nimi bude? Všem dala jména, což byla chyba, na kterou ji sousedé upozorňovali už od začátku, ale ona ji stejně rok co rok opakovala. Ovečku Jasmínku odchovala Stela na lahvi, protože její matka neměla mléko, a ty dvě teď byly nerozlučné. Jakmile dáš zvířeti jméno, je těžší ho zabít a sníst, kárala ji Marie. Jenže Tereza svá jehňata jíst nechtěla. Měla ovce proto, aby jí spásaly louku a ona se na ně mohla dívat. Chtěla dovést horskou idylu k dokonalosti. Splnit si sen se vším všudy. Oplakala každého beránka, kterého musela prodat, tři dokonce nechala vykastrovat, aby si je mohla ve stádě nechat. S Marií – matkou realitní agentky Valerie – o tom mockrát debatovaly: Marie stejně jako Tereza milovala zvířata, ale nechápala, jak někdo může chovat ovce a nejíst jehněčí...

„Paní Bukovjanová? Co ty ovce? Odvezete si je, anebo je prodáváte i s domem?“

„Jak budete chtít,“ odpověděla Tereza a pokrčila rameny. „Ještě jsem to neřešila. Záleží na kupci.“

„Hm.“ Žena se pousmála. „Já totiž taky chci ovce. Kdyby tu zůstaly, bylo by to jednodušší.“

Tereza předstírala, že se musí vysmrkat, protože jí najednou z očí vyhrkly slzy.

Vrátily se do kuchyně. I když bylo léto, v domě se držel chlad, a tak Tereza před prohlídkou zatopila v kamnech. Teď najednou v místnosti, kterou za ty roky začala brát jako samozřejmost, znovu vnímala detaily, jež ji kdysi okouzly. Teplo sálající z kachlových kamen. Výhled na pastvinu. Široké, lety vybledlé fošny na podlaze. Dřevěný stůl s deskou plnou koleček od mokřých hrnků a talířů, fleků od inkoustu a škrábanců od dětských hraček a kočičích drápků: to všechno jsou stopy po životě, nikdy se jim nebránila, naopak, vítala je. U tohoto stolu učila Stelu hrát oko bere a krájet houby na tenké plátky, tady

vypálila černý cejch pekáčem s první husou, kterou kdy upekla (a která byla jako z gumy, protože Terezu nenapadlo ji v troubě přiklopit). Tady postavila Stela hrnek s kakaem na barevný papír a do dřeva se navždy otiskl zářivě růžový půlkruh. Na tomhle stole zemřel Mourek II. Na své poslední dny si ho vybral jako útočiště a oni to akceptovali a se staříčkým kocourem, stočeným do klubička mezi slánkou a stůlkem na ubrousky, až do jeho posledního nádechu večereli, pili kafe a hráli člověče, nezlob se. Stačilo sednout si k tomu stolu a mohla z jeho rýh číst svoji minulost.

„Ještě vás poprosím, abyste mi podepsala protokol o prohlídce,“ požádala Valerie zájemkyni a rozložila na stole lejstra. Žena se nad nimi poslušně sklonila. Valerie jí podala průhledné desky: „A tady jsem vám vytiskla veškeré materiály o domě včetně snímku z katastrální mapy.“

„Děkuju. Myslím...“

„Asi byste měla vědět, že mám ještě jednoho klienta, který projevil docela vážný zájem, ale žije v zahraničí a zatím neměl čas přijet se podívat. Ovšem je docela možné, že dům koupí i na dálku, je to velmi majetný člověk,“ blufovala Valerie jako pokaždé, když sem někoho přivedla. „Takže pokud byste měla zájem, dejte mi vědět co nejdřív.“

Žena s úsměvem přikývla. Obrátila se k Tereze. „Je to vážně krásný dům.“

„To je. Proto jsem si ho vybrala.“

„Je mi to líto, ale...“ Žena se odmlčela, rozhodla rukama a rozhlížela se po kuchyni.

Líto? Takže dům nechce? Nejspíš na něj nemá. Valerie se tedy trefila, když řekla, že tahle zájemkyně vážně nevypadá na to, že by mohla jen tak položit na stůl šest a půl milionu. Tereza pocítila úlevu, protože ještě před chvílí jí intuice napovídala, že se tu ta žena cítí velmi dobře.

„... ale asi si budete muset začít balit a rozloučit se s ovečkama,“ dokončila větu žena. „Protože já nepotřebuju čas na rozmyšlenou.“

Váš dům koupím.“

„Skvělé! Gratuluju! Dobré rozhodnutí! Je to vážně výjimečná nemovitost.“ Valerie se rozzářila. „Jakou máte představu o financování?“

Venku bečelo jehně. V kamnech hlasitě zapraskalo smolné dřevo. Tereze hučelo v uších. Ty dvě si něco vykládaly o výši zálohy a hypotéce, která možná nakonec ani nebude potřeba, ještě se uvidí, musí se to pořádně propočítat. Tereza se na jejich slova nedokázala soustředit.

Bude muset začít balit.

Rozloučit se s ovce.

Ne.

„Počkejte,“ řekla a položila obě ruce na otisk horkého pekáče na desce stolu.

Obě k ní obrátily oči lesklé vzrušením z dojednávaneého obchodu.

„Počkejte. Moc se omlouvám. Ten dům neprodám.“

*

Valerie Mertová si myslela, že po letech práce v realitách už má nemomylný čich na lidi, ale ne, tuhle klientku neodhadla. Zvláštní. Taková ošuntělá osůbka, a dokázala by položit na stůl šest a půl milionu. Než ji Tereza zarazila tím svým nesmyslným prohlášením, stačila žena ještě říct, že sice původně zvažovala hypotéku na čtvrtinu kupní ceny, aby jí zbyla hotovost na renovaci, ale dům je vlastně v tak dobrém stavu, že si to rozmyslela. Zaplatí celou částku ze svého.

„Takže žádné čekání na schválení úvěru. Bude to rychlá akce,“ prohlásila.

A pak Tereza řekla, že neprodá.

Valerii už se v minulosti stalo, že klient z prodeje vycouval. Vymyslel si vztahovou krizi, nemoc v rodině nebo prohlásil, že o nemovitost projevil zájem někdo z příbuzných. Ještě žádný ale neřekl „ne“ takhle

zničehonic, přímo před vážným zájemcem o koupi.

V tu chvíli Valerie nedokázala být shovívavá jenom proto, že Tereza byla nejbližší sousedka a kamarádka její zemřelé matky a že k ní máma nesmírně přilnula... skoro jako by v ní viděla svou další dceru; přesně takovou, jakou si vždycky přála mít a neměla.

„Bude vás to stát peníze,“ oznámila Tereze, když zaparkovaly džíp u silnice a vysadily překvapenou zájemkyni u jejího auta. „Provize pro realitku je splatná už obstaráním příležitosti. To znamená, že pokud vám přivedu kupce a vy se rozhodnete neprodat, což se právě stalo, dlužíte mi čtyři procenta z prodejní ceny.“

„Tolik peněz? To po mně nemůžete chtít! Je to můj dům. Chtěla jsem ho prodat, ale už nechci. Mám přece právo...“

„Jistě, máte právo si prodej kdykoli rozmyslet. Ale zaplatíte mi provizi. Je to ve smlouvě.“

„Nevím o tom, že by v ní něco takového bylo.“

Valerie zavrtěla hlavou. Dodnes žasla nad tím, kolik klientů smlouvu jenom přelétne pohledem a naškrábe na ni svůj podpis, aniž by ji důkladně prostudovali, nebo ještě lépe dali zkontrolovat právníkovi. „Měla jste si pořádně přečíst, co podepisujete.“

V Tereziných očích se objevila panika. Na tvářích jí naskákaly červené fleky. „Ale já tolik peněz nemám! Vždyť víte, že od narození dcery nepracuju. Manžel nás bez problémů uživí, ale úspory nemáme. Prostě vyjdeme s penězi tak akorát. Já nikdy nepotřebovala žít v nadbytku, raději se věnuju Stele... I když možná si stejně budu muset najít práci...“ Zarazila se a zavrtěla hlavou. „To je jedno. O tom jsem nechtěla mluvit.“

Přes tvář jí přelétl stín. Je za tím něco víc, napadlo Valerii. Chce se s ní manžel rozvést a ona se bojí, že si po tak dlouhé pauze nenajde slušnou práci a dům sama neutáhne? Tím spíš by ho měla prodat a vykašlat se na sentiment.

„Já vám jenom sděluju fakta,“ řekla klidně Valerie. „Pokud